

TÖZSÉR ÁRPÁD
A megsemmisülés forgatókönyve

(Részletek egy hosszabb kompozícióból)

8.

*Mit tegyünk?! Az ember csak ilyen,
 él, s nem okul, okokhoz nem okos,
 nem érti: ha teste lebillen
 pántjáról, ha beléhszel Atroposz
 ollója, mi az ok? Az ének
 ok-os lét, az okozat a jelen:
 irsz – vagy! Viszont jövőd-reményed
 ez ok-láncban nem releváns elem.*

*(Ok-lánc?, lánc?, na ne!, nyűtt fonál tán,
 vén Klóthók fonták guzsalyaikon
 nagy, falusi telek beálltán,
 ma megannyi elfeketült ikon.
 Krákogtak, ráköptek a kócra,
 s pörgött orsójuk szörnyűségesen. –
 S mi az én okom? Jön az óra,
 s antik toposz/ok/ban is szétesem.)*

9.

*Mintáit a tavalyi kelme,
 veszi irányait az elme,
 s marad a last, az égi exit,
 s a végből a kezdet kitetszik.*

*Kezdetek minek? S van-e kezdet?,
 Az ember, ládd, többnyire vesztett,
 ha valami nagyot merészelt
 kezdeni hírhedett eszével.*

*Ma látja: ő csak egy feladat
 volt a sok közül, rész s folyamat
 szögét mérte, mit ő jövesztett
 magából, mint pók a fonalat.*

11.

*Idegen voltál magadnak este,
 olyan „Ő”, ki épp elszunyt, de teste
 fölött őrt áll a zord Fölöttes Te.*

*S mint ki jövőt már hiába firtat,
 de a múlt neki mégiscsak irt ad:
 sikkant egy régi versből (te írtad):*

*S forrt, forrt alant az álom-retorta,
 a test szabad gyökeket sodra
 volt-elegyekbe viaszodorta.*

*„Fölöttes Énem bár belekékül,
 maradok tervek, igények nélkül” –
 Érezted: kékülsz, az Én úr vénül.*

*S legalul az „Ősvalami” nyüzsgött,
 zuborgott, csápolt, vonaglott, küzdött,
 űzte magától Éned, a füstöt.*

*S tudtad, nincs Te, mely kivétel ebben:
 ha rá a vénség kék álma rebben,
 a Te is szunyyna legszivesebben.*

12.

Vén bűnös vagyok, nevem a bűnjel,
mit szignál, művem, csurrig van bűnnel. –
Rácsodálkozom eleimre:
volt köztük Géza, István, Imre.

Én Árpád lettem, s – te jó ég! – Ernő,
két nevem is van: boncaszta s ernyő.
Ha ez az Ernő fel nem lázad,
kitettünk volna egy Árpád-házat.

Mármint nevekben, s – bűnökben!, érteve:
de genere és együttvéve.
De kegyet kérni? Inkább nyelvem
haraptam le! S ez nemcsak elvem,

hanem... mim is? – undorom, gögöm.
Elmerengek a könyörgőkön:
Roquentin meg a viszkozitás
viszonya bennem! Bár nem vitás:

ideje volna félnem és kérnem,
az utam végén tán megtérnem. –
Vétkezett Vajk is, Géza fia,
volt mit, Istvánként, megbánnia.

14.

Mit akartál hát? Valld be, hogy semmit,
tán csak felnőni látszataidhoz,
s most, hogy a képzet mennyeket nem nyit,
és számos kórság, láz, érlob kínoz,
levonul rólad, mint ár, a látszat,
s nyílnak a test aknai sötéten,
s elképzeled ott, lent is a lázat:
beteg bányalovak a mélyben.
Nézed, lent, valód dúcait, vázát
(ki róttá össze?, miféle kontár?),
teretlen szelek rengetik, rázzák –
sejted te már rég: az ember csontvár,
lent doh, csak fent fény, város – szeretted! –,
déli verőben tündöklő Baalbek –
égi küldött élt, festett helyetted,
s néhány elgyötört bányaló hal meg.

15.

Leállok, hogy utolérhessem magam,
mármint a lét-írással állok le: naplót nem írok
s nem élek. Csikorogva fékez le szavam
a papír előtt, állnak üresen a lapok, a napok, a sírok.

S hirtelen unom a vers ballisztikus pályáját is,
a kiszámítható idő-pillanatok, tér-részek sorját,
eleresztem a rímek, jambusok kezét, elvágom
a mítoszok, kronotoposzok köldökzinórját.

S leszek párhuzamos valóság, Egy, de tükörben,
forráskód, melynek nincs tanulsága, s ki-kihagy
jövője. – S végül szimpla homo interniticus leszek,
a végső „katt” előtt kétdimenziós senki-agy.

S pillanatra még felrémlik egy elgondolt konyha,
hallom mikrosütők femes füttyét is, szűrten,
asszony zsörtöl, bezárt nyomtatógép sír –
aztán már csak hangzótorlódások az űrben.

Kitöröl a lét s nemlét klaviatúrája mellett ülő Nagyisten
az innenső teremtés szövegéből, s legvégül
ráüt egy alkonycsillagfényű, közönyös gombra:
az örök éjbe süllyesztő delete-re indulat nélkül.